

SLUŽBENE NOVINE

FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku

СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ

ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Издање на босанском, хрватском и српском језику

Godina XX - Broj 102

Srijeda, 25. 12. 2013. godine
S A R A J E V O

ISSN 1512-7079

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

2346

Na osnovu člana IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ O PROGLAŠENJU ZAKONA O BUDŽETIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Proglašava se Zakon o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 30.10.2013. godine i na sjednici Doma naroda od 16.12.2013. godine.

Broj 01-02-1240-02/13

23. decembra 2013. godine
Sarajevo

Predsjednik
Živko Budimir, s. r.

ZAKON O BUDŽETIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se: planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, budžeta kantona, gradova i općina (u dalnjem tekstu: budžet) i finansijski planovi vanbudžetskih fondova, budžetski principi, zaduživanje, garancije i upravljanje dugom, program javnih investicija, pravila fiskalne odgovornosti, računovodstvo, izvještavanje, nadzor i revizija budžeta i drugih budžetskih korisnika.

Član 2.

Termini koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- a **apropijacija** predstavlja zakonsko ovlaštenje sadržano u budžetu koje daje zakonodavno tijelo budžetskim korisnicima za preuzimanje obaveza za nabavku roba, usluga, radova ili objekata koji će se koristiti u svrhe utvrđene u budžetu i to u iznosima

- koji ne mogu biti veći od iznosa odobrenog za te namjene u toku fiskalne godine;
- aktivnost** je dio programa za koji nije unaprijed utvrđeno vrijeme trajanja a kojim su planirani rashodi i izdaci za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom;
- akti planiranja** su projekti, planovi, programi, strategije i sl.;
- brutoprincip** podrazumijeva iskazivanje svih prihoda i primitaka i rashoda i izdataka u punim iznosima;
- budžet** je akt kojim se planiraju prihodi i primici, te rashodi i izdaci Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Federacija), kantona, gradova i općina za period od jedne fiskalne godine;
- budžetski izdaci** su izdaci za finansijsku i nefinansijsku imovinu i otplate kredita i zajmova;
- budžetski i vanbudžetski nadzor** je sistem kontrole materijalno-finansijskog poslovanja budžetskih korisnika, pravnih i fizičkih lica kojima se sredstva osiguravaju u budžetu i finansijskom planu;
- budžetska inspekcija** je kontrola primjene zakona u oblasti finansijskog poslovanja, namjenskog i zakonitog korištenja sredstava od korisnika budžetskih sredstava;
- budžetski kalendar** je postupak pripreme i donošenja budžeta i finansijskih planova vanbudžetskih fondova;
- budžetski korisnici** su ministarstva i ostali organi uprave, te ostali koji su u budžet uvršteni kao budžetski korisnici;
- budžetsko odobravanje sredstava** je okvirni iznos sredstava za pokriće rashoda i izdataka koji se budžetskom korisniku utvrđuje mjesečno;
- budžetski prihodi** su porezni i neporezni prihodi, primljeni transferi i donacije, te ostali prihodi;
- budžetski primici** su priljevi novca od finansijske i nefinansijske imovine i zaduživanja;
- budžetski rashodi** su propisani zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona za poslove, funkcije i programe koji se planiraju u budžetu i finansijskim planovima budžetskih korisnika. Budžetski rashodi obuhvataju troškove plaća i naknada zaposlenih, doprinose poslodavaca i druge doprinose, izdatke za

- materijal, sitni inventar i usluge, tekuće transfere i druge tekuće rashode, kapitalne transfere, te izdatke za kamate;
15. **budžetsko računovodstvo** je računovodstveni sistem kojim se uređuje planiranje, evidentiranje, analiziranje, nadzor i izvještavanje o poslovnim događajima budžetskih korisnika i vanbudžetskih fondova;
 16. **donacija** je namjenski prihod koji budžet i budžetski korisnici ostvare od fizičkih i pravnih lica, neprofitnih organizacija, stranih vlada, međunarodnih organizacija i drugih;
 17. **dug** Federacije, kantona, grada i općine je unutrašnji ili vanjski dug izražen u domaćoj ili stranoj valuti nastao na osnovu zakona zaduživanjem i predstavlja apsolutnu i bezuvjetnu obavezu Federacije, kantona, grada i općine;
 18. **finansijski plan** je akt budžetskog korisnika, vanbudžetskog fonda i vanbudžetskog korisnika kojim se utvrđuju prihodi i primici, te rashodi i izdaci za jednu godinu u skladu sa ovim zakonom;
 19. **finansijsko izvještavanje** je skup informacija o finansijskom položaju, uspješnosti poslovanja i novčanim tokovima budžeta, te budžetskih korisnika, vanbudžetskih fondova i vanbudžetskih korisnika;
 20. **fiskalna godina** je period od 1. januara do 31. decembra;
 21. **funkcionalna klasifikacija** je skup poslova, funkcija i programa Federacije, kantona, gradova, općina i vanbudžetskih fondova razvrstanih prema namjeni kojoj služe;
 22. **Glavna knjiga Trezora** je sistemska evidencija transakcija i poslovnih aktivnosti, prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, te stanja imovine, obaveza, potraživanja i izvora vlasništva;
 23. **interna kontrola** obuhvata organizaciju, politike i procedure koje se koriste da bi se osiguralo da vladini programi postižu namjeravane rezultate; da su resursi korišteni u ovim programima u skladu sa postavljениm ciljevima odredene organizacije; da su programi zaštićeni od gubitaka, prevare i lošeg upravljanja i da su na raspolaganju pouzdane i pravovremene informacije koje se koriste pri izvještavanju, podršci i donošenju odluka;
 24. **interna revizija** je nezavisno tijelo koje osigurava objektivne analize radi poboljšanja poslovanja određenog organa;
 25. **javni prihodi** predstavljaju sva novčana sredstva naplaćena na osnovu prihoda, naknada, te prihoda od pružanja javnih usluga i djelatnosti, primitaka od emitiranih vrijednosnih papira, kredita, transfera i donacija koji se moraju deponovati na Jedinstveni račun Trezora;
 26. **javne finansije** su aktivnosti države i entiteta vezane uz pribavljanje javnih prihoda i izvršenje javnih rashoda;
 27. **javne investicije** predstavljaju dio sredstava budžeta planiranih za ulaganja u značajno povećanje vrijednosti nefinansijske imovine putem sticanja infrastrukture općeg značaja, lokalne infrastrukture, građevinskih objekata, zemljišta i opreme;
 28. **Jedinstveni račun Trezora** je sistem bankovnih računa budžeta putem kojeg se izvršavaju uplate prihoda i primitaka, isplate rashoda i izdataka i evidentiraju u sistemu Glavne knjige Trezora;
 29. **kapitalni budžet** je pregled izdataka za finansiranje kapitalnih investicija iz budžeta, kredita, donacija i/ili drugih izvora;
 30. **konsolidacija** je iskazivanje finansijskih podataka više međusobno povezanih budžeta i/ili budžetskih korisnika, te vanbudžetskih fondova kao da se radi o jedinstvenom subjektu;
 31. **modifikovan računovodstveni osnov nastanka dogadaja** je računovodstveni osnov prema kojem se prihodi evidentiraju i priznaju u periodu u kojem su raspoloživi i mjerljivi, a rashodi se priznaju u trenutku nastanka obaveze;
 32. **netonabavka nefinansijske imovine** je razlika između primitaka od prodaje nefinansijske imovine i izdataka za nabavku nefinansijske imovine;
 33. **netofinansiranje** je razlika između primitaka od finansijske imovine i zaduživanja i izdataka za nabavku finansijske imovine i otplatu duga;
 34. **operativni plan** je iznos sredstava za pokriće rashoda i izdataka koji na prijedlog budžetskog korisnika odobrava ministar finansija, gradonačelnik, odnosno načelnik općine i rukovodilac vanbudžetskog fonda;
 35. **pomoći Evropske unije** su sredstva koja budžet prima putem pristupnih programa i fondova Evropske unije;
 36. **prihodi za posebne namjene** su prihodi čije je korištenje i namjena utvrđena posebnim propisima;
 37. **program** je skup nezavisnih usko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih ispunjenju zajedničkog cilja;
 38. **projekt** je sastavni dio programa za koji je unaprijed utvrđeno vrijeme trajanja, a u kojem su planirani rashodi i izdaci za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom;
 39. **projekcija budžeta** je procjena prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka budžeta za višegodišnje planiranje;
 40. **račun finansiranja** je dio budžeta koji prikazuje način finansiranja budžetskog deficit-a, te korištenje budžetskog suficita;
 41. **registar budžetskih korisnika** je popis budžetskih korisnika Federalnog, kantonalnog, općinskog i gradskog budžeta;
 42. **strateški plan** je dokument koji sadrži viziju, strateške ciljeve, načine ispunjavanja ciljeva (akte planiranja), mjere procjene rezultata i sistem praćenja postizanja rezultata;
 43. **subvencije** su tekući transferi koji se daju proizvođačima za poticanje proizvodnje određenih proizvoda i pružanja usluga;
 44. **tekući bilans** je razlika između budžetskih prihoda i budžetskih rashoda. Pozitivna razlika između prihoda i rashoda naziva se tekući deficit, a negativna tekući deficit;
 45. **transferi za posebne namjene** su transferi dati drugim nivoima vlasti ili vanbudžetskim fondovima u okviru programa koji potiču iz budžeta vlade ili fonda koji daje transfer i čije korištenje je definirano i ne može se koristiti u druge svrhe;
 46. **ukupan suficit/deficit** je razlika između tekućeg suficita/deficit-a i netonabavke nefinansijske imovine;
 47. **ukupan finansijski rezultat** je zbir između ukupnog suficita/deficit-a i netofinansiranja;
 48. **vanbudžetski fond** je pravno lice osnovano na osnovu zakona, koje se finansira iz namjenskih poreza i neporeznih prihoda, odnosno doprinosa. Vanbudžetskim fondovima, u smislu ovog zakona, smatraju se penzijsko-invalidski fond, zdravstveni fond, fond za

- zapošljavanje, kao i drugi fondovi uspostavljeni prema zakonu;
49. **vanbudžetski korisnici**, u smislu ovog zakona, privredna su društva, organizacije i ustanove koje pružaju javne usluge i vrše javni servis, a osnovane su posebnim propisima, te druga pravna lica u kojima Federacija, kantoni, gradovi i općine imaju odlučujući uticaj na upravljanje na osnovu strukture kapitala;
50. **vlastiti prihodi** su prihodi koje korisnici budžeta ostvare obavljanjem osnovne djelatnosti i ostalih poslova korisnika budžeta na tržištu;
51. **zaduživanje** je uzimanje kredita, zajmova ili izdavanje vrijednosnih papira.

Član 3.

Registrar budžetskih korisnika uspostavlja i vodi ministarstvo finansija, odnosno služba za finansije prema propisanoj budžetskoj klasifikaciji u skladu sa propisom koji donosi Federalno ministarstvo finansija (u dalnjem tekstu: Ministarstvo finansija).

II. BUDŽETSKI PRINCIPI

Član 4.

Izрадa i izvršavanje budžeta zasniva se na principima jedinstva, tačnosti, uravnoteženosti i zakonitosti budžeta, principu jedne godine, principu univerzalnosti, efikasnosti, ekonomičnosti, transparentnosti i participativnosti.

Član 5.

Sredstva budžeta koriste se za finansiranje poslova, funkcija i programa organa Federacije, odnosno kantona, gradova i općina, kao i drugih korisnika budžeta, te prava primalaca sredstava budžeta utvrđenih zakonima i drugim propisima donesenim na osnovu zakona.

Propisi koji imaju finansijske posljedice na budžet moraju biti obrazloženi, odnosno opravdani analizom troškova i koristi.

Član 6.

Svi prihodi i primici, rashodi i izdaci iskazuju se u budžetu prema brutoprincipu.

Budžet mora biti uravnotežen tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke.

Prihodi i primici služe za podmirivanje rashoda i izdataka, osim ako ovim Zakonom i Zakonom o izvršavanju budžeta za pojedinu godinu nije drugačije propisano.

Budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti.

Član 7.

Budžete donose Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Parlament), zakonodavna tijela kantona, odnosno gradska i općinska vijeća za budžetsku godinu koja odgovara kalendarskoj godini prije početka godine na koju se odnosi.

Uz budžete iz stava 1. ovog člana donosi se zakon, odnosno odluka o izvršavanju budžeta kojom se uređuje struktura prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka budžeta i njegovo izvršavanje, prioriteti plaćanja, obim zaduživanja i izdavanje garancija, upravljanje dugom, te finansijskom i nefinansijskom imovinom, prava i obaveze korisnika budžetskih sredstava, ovlaštenja vlade,

ministarstva finansija i ministra finansija u izvršavanju budžeta za tekuću godinu, kazne za neispunjene obaveze, te druga pitanja vezana uz izvršavanje budžeta.

Član 8.

Prijedlozi zakona i drugih propisa i akata planiranja moraju sadržavati fiskalnu procjenu posljedica na budžet iz koje se mora vidjeti povećavaju li se ili smanjuju prihodi ili rashodi budžeta.

Fiskalna procjena posljedica na budžet mora obuhvatiti:

1. predviđene prihode i rashode, te primitke i izdatke budžeta za budžetsku godinu i za dvije naredne godine;
2. prijedloge za pokrivanje povećanih rashoda i izdataka budžeta;
3. prijedloge za pokrivanje smanjenih prihoda i primitaka;
4. mišljenje ministarstva finansija.

Ako se tokom godine donese zakoni i drugi propisi i akti planiranja na osnovu kojih nastaju nove obaveze za budžet, sredstva će se osigurati u budžetu za sljedeću budžetsku godinu u skladu sa projekcijama i mogućnostima.

Član 9.

Budžet se donosi i izvršava u skladu sa principom transparentnosti.

III. SADRŽAJ BUDŽETA I FINANSIJSKOG PLANA

Član 10.

Budžet se sastoji od općeg i posebnog dijela i kapitalnog budžeta.

Opći dio budžeta čini Račun prihoda i rashoda, Račun kapitalnih primitaka i izdataka i Račun finansiranja.

Poseban dio budžeta sastoji se od plana rashoda i izdataka budžetskih korisnika iskazanih po vrstama, raspoređenih u tekuće izdatke i kapitalne investicije.

Kapitalni budžet čine izdvajanja za kapitalne investicije po godinama i izvorima finansiranja.

Član 11.

Račun prihoda i rashoda budžeta sastoji se od:

- 1) **PRIHODA**
 - a) poreznih prihoda
 - b) neporeznih prihoda
 - prihoda od poduzetništva i imovine,
 - prihoda od taksi i naknada,
 - novčanih kazni,
 - prihoda od imovine,
 - prihoda od pružanja javnih usluga, prihoda od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastitih prihoda,
 - primljenih transfera i donacija i
 - ostali prihodi;
- 2) **RASHODA**
 - plaće i naknade troškova zaposlenih,
 - doprinosi poslodavca i drugi doprinosi,
 - izdaci za materijal, sitni inventar i usluge,
 - tekući transferi i drugi tekući rashodi,
 - kapitalni transferi i,
 - izdaci za kamate.

U Računu kapitalnih izdataka i primitaka iskazuju se primici od nefinansijske imovine i izdaci za nefinansijsku imovinu.

U Računu finansiranja iskazuju se primici od finansijske imovine, primljeni krediti i zajmovi, te izdaci za finansijsku imovinu i otplatu kredita i zajmova.

Član 12.

Finansijski plan vanbudžetskih fondova sastoje se od općeg dijela kojeg čine račun prihoda i rashoda i račun finansiranja i posebnog dijela u kojem su iskazani prihodi i primici, te rashodi i izdaci raspoređeni u programe, a sastoje se od aktivnosti i projekata.

Federalni ministar finansija (u dalnjem tekstu: ministar finansija) propisuje sadržaj finansijskog plana iz stava 1. ovog člana.

Član 13.

Finansijski plan budžetskih i vanbudžetskih korisnika sadrži programe utvrđene aktima planiranja.

U programima se iskazuju planirani prihodi i primici te rashodi i izdaci razrađeni po:

- vrstama prihoda i primitaka,
- pojedinim aktivnostima i projektima,
- godinama u kojima će teretiti budžet.

Programi sadrže:

- naziv programa,
- opis programa (općih i posebnih ciljeva),
- zakonski osnov za uvođenje programa,
- potreba sredstva za provođenje programa,
- potreban broj zaposlenika za provođenje programa,
- procjenu rezultata,
- procjenu nepredviđenih rashoda i rizika.

Član 14.

Prihodi, primici, rashodi i izdaci budžeta i finansijskog plana iskazuju se prema budžetskim klasifikacijama. Budžetske klasifikacije su:

- organizacijska,
- ekonomska,
- funkcionalna,
- programska i
- fondovska/izvori finansiranja.

IV. IZRADA BUDŽETA I FINANSIJSKOG PLANA**1. Budžetski kalendar****Član 15.**

Budžet se priprema i usvaja prema budžetskom kalendaru:

- do 15. februara - Ministarstvo finansija dostavlja budžetskim korisnicima budžetske instrukcije broj 1 o načinu i elementima izrade dokumenta okvirnog budžeta (u dalnjem tekstu: DOB);
- do 15. aprila - budžetski korisnici na osnovu instrukcija dostavljaju Ministarstvu finansija prijedloge prioriteta za izradu DOB-a;
- do 15. juna - Ministarstvo finansija priprema DOB i dostavlja Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vlada);
- do 30. juna - Vlada usvaja DOB;
- do 15. jula - Ministarstvo finansija objavljuje DOB na web stranici Ministarstva finansija;
- do 15. jula - Ministarstvo finansija dostavlja budžetskim korisnicima budžetsku instrukciju broj 2 - početna budžetska ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva budžetskih korisnika;
- do 15. augusta - budžetski korisnici dostavljaju Ministarstvu finansija budžetske zahtjeve;
- do 15. septembra - konsultacije Ministarstva finansija i budžetskih korisnika u vezi sa zahtjevima budžetskih korisnika i prioriteta budžetske potrošnje;
- do 15. oktobra - Ministarstvo finansija dostavlja Vladi nacrt budžeta za narednu fiskalnu godinu;
- do 1. novembra - Vlada utvrđuje nacrt budžeta;
- do 5. novembra - premijer dostavlja nacrt budžeta i prateću dokumentaciju Parlamentu;

- do 31. decembra - Parlament donosi budžet.

2. Dokument okvirnog budžeta**Član 16.**

DOB je akt koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za naredne tri godine i na njemu se zasniva priprema i izrada budžeta.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem instrukcije broj 1 o načinu i elementima izrade DOB-a koja sadrži: osnovne ekonomske pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a, tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika, te dinamiku i rokove pripreme DOB-a.

Izrada DOB-a zasniva se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora i prognozi prihoda i rashoda, što je utvrđeno u dokumentu Ekonomski politike Federacije (u dalnjem tekstu: ekonomska politika).

Trogodišnje planiranje budžeta obaveza je za sve korisnike budžetskih sredstava i vanbudžetskih fondova.

Uz DOB se kao aneks dokumentu prilaže i trogodišnji finansijski planovi javnih preduzeća kod kojih je učešće javnih prihoda u ukupnim prihodima više od 50% kao i preduzeća za koja je Ministarstvo finansija izdalo garancije za zaduživanje.

Član 17.

Nositelj izrade ekonomske politike za naredne tri godine je nadležni organ Federacije, u skladu sa zakonskim propisom. Vlada utvrđuje ekonomsku politiku najkasnije do 15. marta tekuće godine.

Vlada na prijedlog Ministarstva finansija donosi smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period.

Smjernice sadrže:

1. strateške ciljeve ekonomske i fiskalne politike Federacije;
2. osnovne makroekonomske pokazatelje Federacije;
3. osnovne pokazatelje ekonomske i fiskalne politike Federacije,
4. pretpostavke društvenog i privrednog razvoja za budžetsku i za sljedeće dvije godine;
5. procjenu prihoda budžeta i
6. predviđene promjene javnog duga i strategiju upravljanja javnim dugom.

Prijedlog smjernica iz stava 2. ovog člana Ministarstvo finansija dužno je dostaviti Vladi do 15. maja tekuće godine. Vlada donosi smjernice do 31. maja tekuće godine i objavljuje ih na web stranici Ministarstva finansija.

Član 18.

Na osnovu prijedloga prioriteta budžetskih korisnika za izradu DOB-a Ministarstvo finansija priprema DOB i dostavlja Vladi do 15. juna.

Vlada razmatra i usvaja DOB do 30. juna tekuće godine, zajedno sa srednjoročnim okvirom rashoda za tri godine nakon čega se DOB dostavlja Parlamentu kao informacija i objavljuje na web stranici Ministarstva finansija.

3. Podnošenje budžetskih zahtjeva**Član 19.**

Na osnovu smjernica iz člana 17. ovog zakona Ministarstvo finansija budžetskim korisnicima dostavlja instrukcije broj 2 o načinu i elementima izrade prijedloga budžeta za narednu godinu i rokovima najkasnije do 15. jula tekuće godine.

Instrukcije broj 2 iz stava 1. ovog člana sadrže:

1. osnovne ekonomske pokazatelje iz člana 17. stav 3. ovog zakona,
2. način izrade budžeta,
3. rokove za izradu budžeta i